

Inovativna rešenja za stakleničku proizvodnju i biološku zaštitu malina i bobičastog voća predstavljena su na demo tački „Nauka“ u CRSPBB.

Автор(и): Център по растителна системна биология и биотехнология (ЦРСББ) , Пловдив

Дата: 20.05.2024 *Брой:* 5/2024

Naučnici, studenti, predstavnici akademske zajednice, menadžeri agro-poslovnih organizacija, industrijskih i institucionalnih partnerskih organizacija, kao i proizvođači malina i bobičastog voća iz različitih regiona Bugarske posetili su Centar za sistemsku biologiju i biotehnologiju biljaka (CPSBB) u Plovdivu. Događaj su organizovali CPSBB, Bugarska asocijacija proizvođača malina i bobičastog voća (BARBP) i AgroHub.BG.

Predsednik BARBP-a, Božidar Petkov, i dr Marija Benina, istraživač u CPSBB-u, predstavili su eksperimentalne plastenike na demo tački „Nauka“ AgroHub.BG u CPSBB-u. Trenutno se tamo sprovodi naučni eksperiment sa različitim sortama jagoda i malina, koje se tretiraju biostimulatorima, sredstvima za zaštitu bilja i đubrivima koja su u potpunosti na organskoj bazi. Prirodni biostimulatori su irski razvoj, zasnovani na ekstraktima morskih algi iz Atlantskog okeana. Proizvođač BioAtlantis se oslanja na naučnike u CPSBB-u da temeljno istraže njihove mehanizme delovanja, sa ciljem proučavanja molekularnih puteva koji dovode do povećanja otpornosti ovih i drugih važnih poljoprivrednih vrsta na abiotski stres, povećanja prinosa do 20%, kao i poboljšanja kvaliteta, komercijalnog izgleda i roka trajanja plodova nakon berbe kada se čuvaju na sobnoj temperaturi.

„Proizvodnja malina i jagoda u Bugarskoj se već odvija na svetskom nivou, integrišući inovativna rešenja usmerena na organski uzgoj, istovremeno težeći visokokvalitetnim proizvodima. Izazovi sa kojima se suočavaju svi proizvođači prvenstveno su povezani sa klimatskim promenama i abiotskim stresom, zbog čega plastenička proizvodnja ima svoje neosporne prednosti. Plastenici CPSBB-a su visokotehnološki i opremljeni najnovijom generacijom tehnologija za precizno navodnjavanje i đubrenje, osvetljenje i kontrolu klime. Zahvalni smo na ovoj saradnji sa CPSBB-om, jer je upravo ovde primenjeno iskustvo industrije pronašlo svoje naučno opravdanje – sinergija bez koje je nezamislivo težiti ekonomskom rastu“, naglasio je Božidar Petkov, predsednik BARBP-a.

Pored biološke zaštite bilja, predstavljene su i inovativne metode za plastenički uzgoj malina i jagoda. U plastenicima CPSBB-a primenjuje se metoda uzgoja malina u kontejnerima korišćenjem zemlje, u kombinaciji sa organskim đubrivima, kokosovim i tresetnim opiljcima, što znači da je korenovom sistemu obezbeđen trajan i stabilan kontakt sa vodom i hranljivim materijama. Sadni materijal maline je najnovije generacije Long Cane – jednogodišnje rodne sadnice u kontejneru, koje počinju da cvetaju i plodonose 7-10 dana nakon vađenja iz frižidera i počinju da rađaju plodove u roku od 45 dana, što je izuzetan proboj u plasteničkoj proizvodnji za postizanje kontinuiranog režima plodonošenja. Precizno navodnjavanje, đubrenje i kontrola klime omogućavaju stalno praćenje celog procesa uz minimalnu ljudsku intervenciju. Prinosi su značajno povećani u poređenju sa prinosima iz poljske proizvodnje. Svetski rekordi postavljeni u ovom tipu plastenika su 280-300 kg i više ubranih za 8 sati od strane jedne osobe.

Za jagode su korišćene povišene leje sa organskom mešavinom zemlje i đubriva od zemlje, kokosa i treseta, a sadni materijal se sastoji od visoko-prinosnih stalnorodećih sorti jagoda pripremljenih korišćenjem tehnologije Tray i Super Tray. Uz pomoć ove tehnologije, biljke imaju unapred formirane cvetne pupoljke i počinju da cvetaju u roku od nekoliko dana nakon sadnje i aklimatizacije, dajući prve plodove u roku od 45 dana nakon sadnje. Prinosi iz ovakvih tehnologija sadnje prvenstveno se formiraju smanjenjem gubitaka gotovo na 0%, a fiziološki prinos može dostići do 1500 g po biljci tokom 2 godine uzgoja. Na ovaj način, svako može izračunati koliki prinos se može dobiti sa konstrukcijom od 1, 2 ili 5 redova. Ovaj metod uzgoja dovodi do izuzetno guste sadnje, što rezultira odličnim prinosima visokokvalitetnih jagoda uzgojenih bez upotrebe sintetičkih pesticida i mineralnih đubriva.

Dr Marija Benina predstavila je besplatne usluge AgroHub.BG-a, koje mogu koristiti svi poljoprivrednici, mala i srednja preduzeća locirana u Bugarskoj, kao i obuke koje će se održavati u CPSBB-u.

„Očekujemo da naredne dane otvorenih vrata poseti više studenata sa fakulteta hortikulture i zaštite bilja, kako bi praktično primenili stečeno znanje, jer je CPSBB idealna baza za razvoj karijere za doktorande i mlade naučnike“, deli dr Marija Benina.